

Meer blauw op straat

Publieksonderzoek

Marijn Helsloot
Ira Helsloot
Astrid Scholtens

Crisislab is de onderzoeksgroep die het onderzoek van de leerstoel Besturen van Veiligheid van de Radboud Universiteit Nijmegen ondersteunt. De doelstelling van Crisislab is de ontwikkeling en verspreiding van kennis op het domein van crisisbeheersing en veiligheidszorg. Voor Crisislab is een kernactiviteit het verrichten van empirisch gefundeerd onderzoek op het veiligheidsdomein, omdat momenteel feiten vaak ontbreken bij beleidsvorming en discussies op het terrein van het besturen van veiligheid.

Auteurs

Marijn Helsloot MSc
prof. dr. Ira Helsloot
dr. Astrid Scholtens

Crisislab, april 2018

Crisislab
Dashorsterweg 1
3927 CN Renswoude
www.crisislab.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Veiligheidsperceptie	7
2.1 Inleiding	7
2.2 Gevoel van (on)veiligheid	7
2.3 Zichtbaarheid politie	10
2.4 Veiligheidsperceptie en zichtbaarheid politie tezamen	11
2.5 Conclusie	13
3. De burger als consument	14
3.1 Inleiding	14
3.2 Meer belasting?	14
3.3 Alternatieven	15
3.4 Effect maatregel 'meer blauw'	16
3.5 Conclusie	17
4. De burger als bestuurder	18
4.1 Inleiding	18
4.2 De burger als burgemeester	18
4.2 De burger als minister	19
4.4 Conclusie	20
5. Het geheel overziend	21
 BIJLAGEN	
Bijlage 1: Demografische gegevens respondenten	23
Bijlage 2: De studenten	26
Bijlage 3: Vragenlijst algemene vragen	27

1 Inleiding

Bijna iedereen weet wat er bedoeld wordt met de kreet ‘er moet meer blauw op straat komen’: de zichtbaarheid van de politie moet worden vergroot door meer wijkagenten en politiesurveillance.

Deze roep om ‘meer blauw op straat’ is al decennia lang de mantra van alle politieke partijen in Nederland.¹ Er wordt daarom massief geïnvesteerd, in het laatste regeerakkoord weer 275 miljoen voor ‘meer agenten in de wijk en opsporing’ tezamen, in het laten rondrijden van agenten.

De politiek lijkt hierbij de mening van de Nederlander te vertolken. Een groot gedeelte van de Nederlanders ziet graag meer politie op straat, zo blijkt immers uit verschillend onderzoek.²

De investering in ‘meer blauw’ werkt mogelijk in de zin dat het oordeel over de politie in de buurt de laatste jaren positiever is geworden.³ Het zou dan mogelijk niet toevallig zijn dat uit datzelfde onderzoek blijkt dat het oordeel over het functioneren en de beschikbaarheid van de politie in stedelijke gebieden gunstiger is dan in minder verstedelijkte gebieden. Immers, in de minder verstedelijkte gebieden is de zichtbaarheid van de politie waarschijnlijk ook minder (meer oppervlakte, minder bewoners).

Een onderliggende hypothese voor de investering in meer ‘blauw op straat’ is dat een zichtbare politie leidt tot een veiliger gevoel. Zo laat een studie in Finland⁴ zien dat een (vermeend) zichtbare politie op straat leidt tot een afname van de angst voor misdrijven, en dus een veiliger gevoel. Oftewel door zichtbare politie neemt de *subjectieve* veiligheid toe.

Natuurlijk helpt generiek surveilleren niet om de *objectieve* veiligheid te verhogen, dat is ondertussen vele malen wetenschappelijk vastgesteld.⁵ Hieruit blijkt dat het wetenschappelijk feit dat ‘*the police do not prevent crime*’⁶ niet de basis is voor sociaal veiligheidsbeleid.

¹ In de verkiezingsprogramma’s voor de Tweede Kamer verkiezingen in 2017 pleitten 50Plus, PVV, Groen-Links, SP, VVD, PvdA, SGP, PvdD en VNL voor meer (wijk)agenten op straat.

² Zie bijvoorbeeld CBS (2007). *Een op de drie inwoners ziet graag meer politie op straat*. Via <https://www.cbs.nl>

³ CBS (2017). *Nederlander tevredener over politie in de buurt*. Via <https://www.cbs.nl>

⁴ S. Salmi, M. Gronroos, & E. Keskinen (2004). The role of police visibility in fear of crime in Finland. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 27(4), 573-591.

⁵ Zie bijvoorbeeld J. de Waard (2017). *Wat Werkt?: een systematisch overzicht van recent verschenen meta-evaluaties/synthesestudies binnen de kennisdomeinen criminaliteitspreventie, politiezorg en strafrechtelijke interventies, 1997 – 2017*, Den Haag: Ministerie van Justitie, DGRR.

⁶ D. H. Bayley (1994). *Police for the Future*. New York: Oxford University Press.

Daarnaast laten enkele andere (klassieke) studies het omgekeerde zien; meer en zichtbaardere politie leidt niet tot meer gepercipieerde veiligheid⁷, of zelfs tot een onveiliger gevoel.⁸ Een recent onderzoek in Nederland laat eenzelfde resultaat zien: de aanwezigheid van politie zorgt niet voor een veiliger gevoel, en op plekken die als veilig worden gezien kan het zelfs leiden tot een minder veilig gevoel.⁹

Het is interessant om de mening van de Nederlander over deze spagaat tussen ‘investeringen in objectieve veiligheid’ versus ‘subjectieve veiligheid’ in beeld te krijgen. Zoals hierboven geschetst staat, kan er verwacht worden op grond van eerder onderzoek dat de Nederlander het prettig vindt om de politie veel en vaak te zien. Het is echter maar de vraag of Nederlanders zich bewust zijn van het feit dat het weinig objectieve veiligheid oplevert, en vervolgens of zij, als ze dat wel begrijpen, ook zouden kiezen voor investeringen in subjectief veiligheidsbeleid wanneer ze zelf op de ‘bestuurdersstoel’ zitten. Zijn de Nederlanders dan nog steeds zo content met de kostbare zichtbaarheid van de politie of zouden ze het geld ‘beter’ besteden?

Om dit te onderzoeken is een publieksenquête gehouden door studenten van de Radboud Universiteit Nijmegen. De resultaten zijn door de Stichting Crisislab verwerkt in deze rapportage. Dergelijke publieksonderzoeken zijn nu al een aantal keer eerder door Crisislab in de afgelopen vier jaar uitgevoerd. Het vernieuwende aan deze methode is dat ‘de Nederlander’ ook als bestuurder wordt bevraagd. Hij¹⁰ wordt dus niet enkel als ‘burger’ of ‘consument’ bevraagd, maar moet ook vragen beantwoorden over wat hij zou doen als hij bestuurder was.

Door de studenten zijn 351 flitsinterviews gehouden. Zij zijn in drie afzonderlijke groepen te werk gegaan en hebben de vragenlijsten afgenomen in verschillende delen van Nederland. De vragenlijst bestond uit tien algemene vragen, twee ‘hobbyvragen’ die per groep verschillend waren en vier demografische vragen om de representativiteit van het onderzoek vast te stellen. ‘Hobbyvragen’ zijn vragen die door een van de drie studentgroepen zijn gesteld als verdieping op het thema. De algemene vragenlijst, de namen van de studenten die de vragenlijst hebben afgenomen en de demografische gegevens van de respondenten zijn te vinden in de bijlagen.

⁷ G. L. Kelling, T. Pate, D. Dieckman, and C. E. Brown. "The Kansas City preventive patrol experiment." *Washington, DC: Police Foundation* (1974).

⁸ G. Cordner & M. Jones (1995). The effects of supplementary foot patrol on fear of crime and attitudes toward the police. In P. Kratcoski & D. Dukes (Eds.), *Issues in community policing* (pp. 664–692). Cincinnati, OH: Anderson Publishing.

⁹ E. van de Veer, M. A. Lange, E. Haar, and J. C. Karremans (2012). Feelings of safety: ironic consequences of police patrolling. *Journal of Applied Social Psychology*, 42(12), 3114-3125.

¹⁰ Waar hij staat kan ook zij gelezen worden.

Leeswijzer

Aantal respondenten

In dit rapport hebben we zowel de algemene vragen als een aantal hobbyvragen verwerkt; van elk van de drie studentgroepen is minstens één hobbyvraag verwerkt. Dat betekent dat er bij de meeste vragen en resultaten sprake zal zijn van 351 respondenten, maar dat een aantal vragen door een kleiner aantal respondenten is beantwoord. Hierdoor is de N (het aantal respondenten die een bepaalde vraag beantwoord heeft) niet altijd gelijk aan het totale aantal (N=351) respondenten. Vanwege deze *missings* wordt altijd de N bij de resultaten, in de tabel of in het figuur vermeld.

Meerderheid

Wanneer er een resultaat is van meer dan 50 procent wordt er gesproken van een 'meerderheid'. Als echter 60 tot 70 procent van de respondenten het ergens mee eens of oneens is kan er gesproken worden van een 'ruime meerderheid'. Bij een percentage van meer dan 70 procent is er sprake van een 'grote meerderheid'. Tot slot kan er bij een resultaat van 30 tot 50 procent gesproken worden van een 'groot gedeelte van de respondenten'. De percentage zijn afgerond op hele getallen.

Opbouw rapport

Na dit inleidende hoofdstuk gaan we in hoofdstuk 2 kort in op de veiligheidsperceptie van de respondenten. We laten zien in hoeverre zij sociale onveiligheid ervaren en welke rol de politie hierin speelt. In de hoofdstukken 3 en 4 wordt dieper ingegaan op twee 'rollen' van de Nederlander: de burger als 'consument' en de burger als 'bestuurder'. In hoofdstuk 3 kijken we naar de Nederlander als 'consument': wat wil de Nederlander als hij zonder de verantwoordelijkheid die het openbaar bestuur heeft voor een integrale investeringsafweging mag aangeven wat hij wil? Hoofdstuk 4 spitst zich toe op de 'bestuurdersrol': welke keuzes zouden respondenten maken als ze wel verantwoordelijkheid dragen voor keuzes tussen investeringen op verschillende (veiligheids)domeinen? Tot slot sluiten we af met een conclusie waarin we de bevindingen van dit publieksonderzoek naast elkaar leggen.

2 Veiligheidsperceptie

2.1 Inleiding

In dit tweede hoofdstuk gaan we dieper in op de veiligheidsperceptie van de Nederlandse burger. Een drietal onderwerpen staat hierin centraal.

Allereerst het gevoel van veiligheid, of beter gezegd het gevoel van onveiligheid. Aan de respondenten is een vijftal situaties voorgelegd en gevraagd of zij zich in (een van) deze situaties wel eens onveilig voelen.

Daarna gaan we in op de zichtbaarheid van de politie, hierbij wordt gevraagd naar enerzijds de daadwerkelijk zichtbaarheid van de politie, en anderzijds naar de gewenste zichtbaarheid van de politie.

Vervolgens brengen we de twee voorgaande aspecten samen in de derde paragraaf, en bekijken we (per situatie) wat het effect is van de zichtbaarheid van de politie met betrekking tot de veiligheidsperceptie. Doordat een groep studenten in hun hobbyvragen specifiek is ingegaan op de veiligheidssituatie in winkel- en stadcentra wordt hier tot slot dieper op ingegaan.

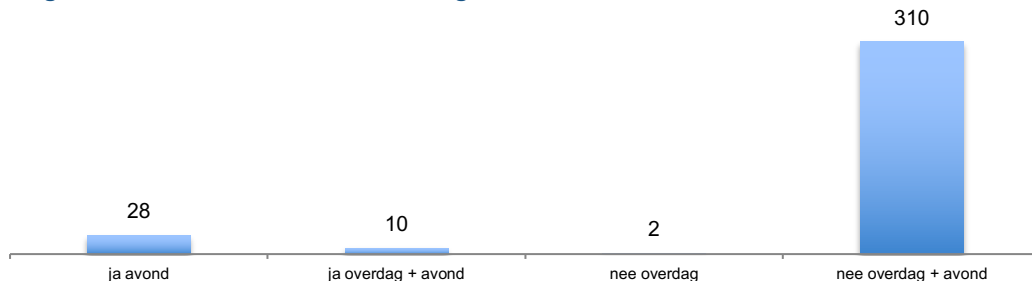
2.2 Gevoel van (on)veiligheid

We kijken eerst in hoeverre de Nederlander zich onveilig voelt. De respondenten kregen daartoe in eerste instantie een aantal locaties/situaties voorgelegd: 'thuis', 'in eigen buurt', 'in de stad/winkelcentrum', 'tijdens het uitgaan' en 'tijdens evenementen'. Vervolgens is gevraagd in hoeverre ze zich in deze locaties en/of situaties wel eens onveilig voelen.

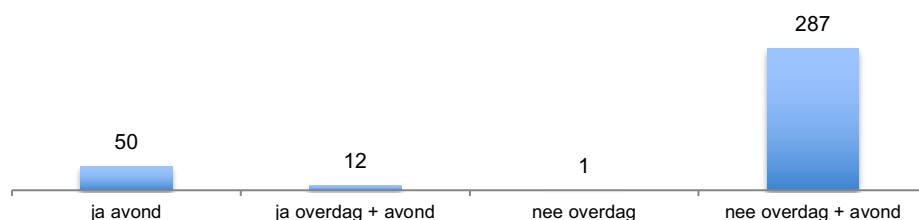
In de figuren 1 – 5 is te zien dat men zich over het algemeen zelden onveilig voelt. Vooral 'thuis' en 'in de eigen buurt' is er een groot veiligheidsgevoel, respectievelijk voelen slechts 40 en 63 van de 350 respondenten zich in deze situaties wel eens onveilig. Wat opvalt: hoe 'publieker' de ruimte, hoe onveiliger de mensen zich voelen. Dit is goed te zien wanneer er naar de staafdiagrammen wordt gekeken, het antwoord 'nee overdag + avond' wordt in deze volgorde immers steeds minder gegeven. Waar ongeveer 300 respondenten hebben aangegeven zich thuis en/of in de buurt nooit onveilig te voelen, is dit aantal een stuk lager bij de situaties 'in de stad/winkelcentrum', 'tijdens het uitgaan' en 'tijdens evenementen'. Waar 253 respondenten nog hebben aangegeven zich ook in de stad of het winkelcentrum nooit onveilig te voelen, is dit aantal tijdens

het uitgaan of evenementen een stuk lager: nog maar 193 en 213 respondenten geven aan zich in deze situaties nooit onveilig te voelen.¹¹

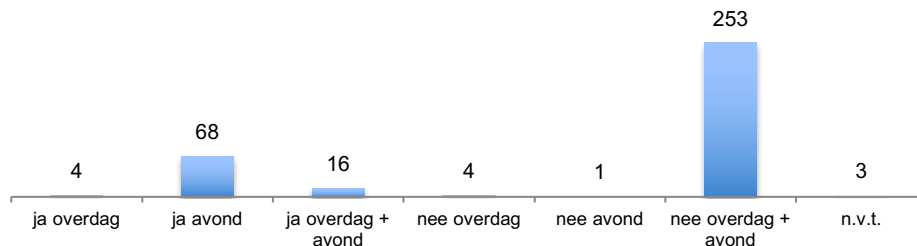
Figuur 1: Voelt u zich wel eens onveilig in huis/thuis? N=350

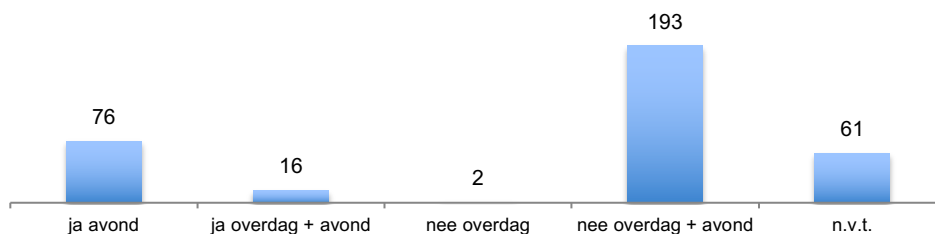
Figuur 2: Voelt u zich weleens onveilig in de eigen buurt? N=350

Figuur 3: Voelt u zich weleens onveilig in de stad/winkelcentrum? N=349

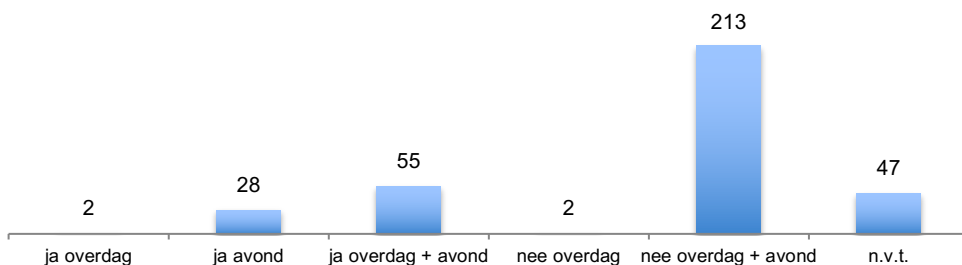

Figuur 4: Voelt u zich weleens onveilig tijdens uitgaan? N=348

¹¹ Het aantal *missings* en de respondenten die 'n.v.t.' hebben aangegeven is wel een stuk groter in deze situaties.

Figuur 5: Voelt u zich weleens onveilig? (Tijdens evenementen) N= 347

Een verklaring voor het feit dat mensen zich in publieke ruimtes eerder onveilig voelen kan te maken hebben met (het beeld van) terreuraanslagen. Zo gaf een vrouw aan dat ze bang is voor een terroristische aanslag. En ook een andere respondent gaf als toelichting: *'terreurdreiging vind ik eng'*. Deze bevindingen liggen daarom ook in lijn met een eerder uitgevoerd publieksonderzoek naar de perceptie van terreurdreiging op Schiphol.¹² Ook in dit publieksonderzoek gaven weinig respondenten aan zich onveilig te voelen op Schiphol en was er volgens de respondenten maar een klein kans dat ze zouden overleiden door toedoen van een terroristische aanslag. Toch gaf een meerderheid aan wel het idee te hebben dat de kans op een aanslag op Schiphol de afgelopen jaren toegenomen is, waardoor de genomen extra maatregelen over het algemeen werden gewaardeerd en er het idee onder de respondenten was dat de maatregelen voor meer veiligheid hebben gezorgd.

Ten tweede valt op dat mensen zich 's avonds over het algemeen onveiliger voelen dan overdag. Waar een relatief grote groep aangeeft zich 's avonds toch wel eens onveilig te voelen, is dit overdag minimaal. Erg weinig respondenten hebben aangegeven zich overdag onveilig te voelen. Bij de situaties 'thuis', 'in de eigen buurt', 'in de stad/winkelcentrum' en 'tijdens het uitgaan' voelden respectievelijk slechts 10, 12, 20 en 16 mensen zich overdag onveilig. Bij drie van deze situaties was hierbij ook 's avonds meegenomen. Dit geeft wel aan dat er overdag weinig onveiligheid wordt ervaren. Enkel bij de situatie 'tijdens evenementen' gaf een relatief grote groep (55 respondenten) aan zich zowel overdag als 's avonds onveilig te voelen. Maar ondanks dat 's avonds meer respondenten zich wel eens onveilig voelen, zijn dit nog steeds erg weinig respondenten in vergelijking tot de groep die zich zelden/nooit onveilig voelt. Zelfs bij de laatste drie aan de respondent voorgestelde situaties geeft slechts 25 tot 26 procent aan zich wel eens onveilig te voelen.

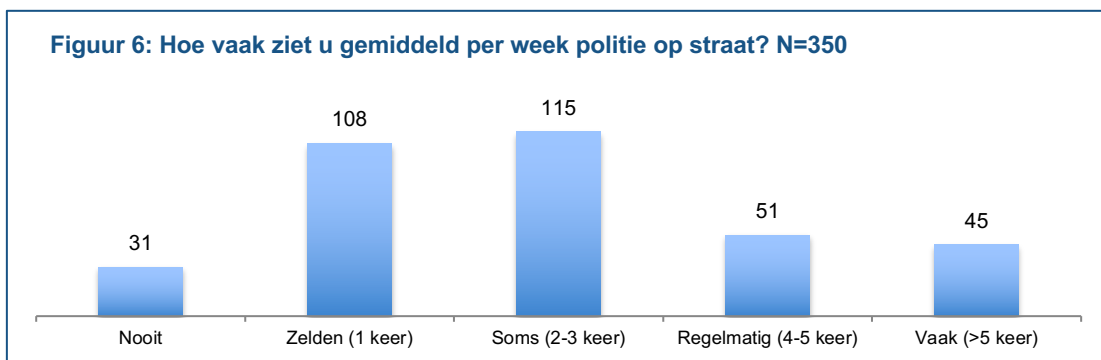
Concluderend kunnen we dus stellen dat de respondenten zich over het algemeen vrij veilig voelen, vooral overdag wordt er weinig onveiligheid ervaren.

¹² Zie onderzoek Crisislab (2017). *Veiligheidsmaatregelen op het vliegveld*.

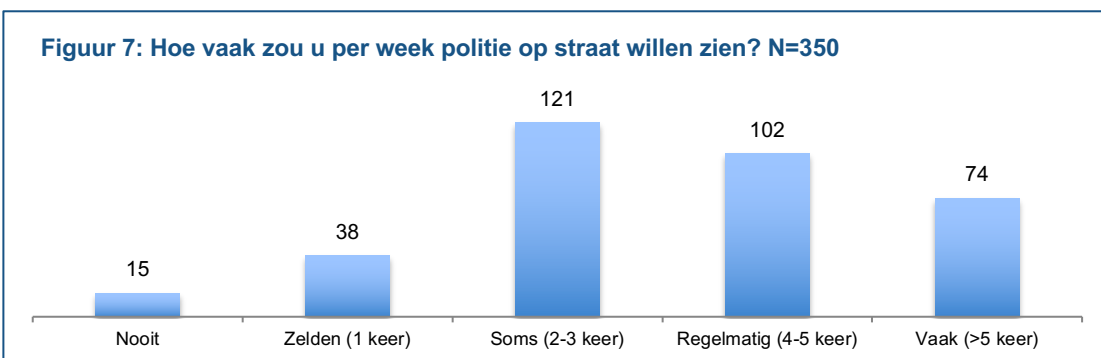
2.3 Zichtbaarheid politie

In paragraaf 2.2 is er gekeken naar de veiligheidsperceptie van de respondenten. Deze was over het algemeen positief, er werd weinig onveiligheid ervaren. Vervolgens is het van belang om naar (het verwachte effect van) de zichtbaarheid van politie te kijken. Allereerst is het de vraag of de politie in voldoende mate wordt gezien, oftewel: zijn de Nederlanders tevreden met de zichtbaarheid van de politie.

Volgens de respondenten is de zichtbaarheid van de politie niet erg groot. Uit de resultaten blijkt dat de meeste respondenten de politie 'zelden' of 'soms' zien. Slechts 96 van de 350 respondenten ervaren een grote zichtbaarheid van de politie (vier of meer keer per week), wat neer komt op 27 procent. Een grote meerderheid, de overige 73 procent, ziet de politie dus hooguit drie keer per week. Er moet wel bij gezegd worden dat erg weinig respondenten hebben aangegeven de politie nooit te zien, slechts 9 procent van de respondenten ziet de politie nooit. Bijna alle respondenten zien dus wel eens de politie, maar de zichtbaarheid is gemiddeld genomen niet echt groot.

Wanneer er echter naar de wens van de Nederlander wordt gekeken, wordt de figuur als het ware gespiegeld. Een ruime meerderheid van de respondenten, 64 procent, geeft aan de politie 'soms' of 'regelmatig' te willen zien. Weinig mensen (4 procent) hebben aangegeven de politie nooit te willen zien, terwijl zelfs 21 procent aangeeft de politie 'vaak' te willen zien. De wens van de Nederlander is dus eerder om de politie vaker te zien dan om deze minder vaak te zien.

Een aantal respondenten gaf als toelichting dat de zichtbaarheid van de politie ook averechts kan werken. Zo zei een respondent: *'te veel politie geeft ook een gevoel van onveiligheid. De politie is dan blijkbaar nodig'*. Toch gaven ook veel respondenten aan dat de zichtbaarheid van politie wel voor meer veiligheid of een veiliger gevoel zorgt, zo zei een andere respondent: *'meer politie geeft veiliger gevoel en schrikt af.'*

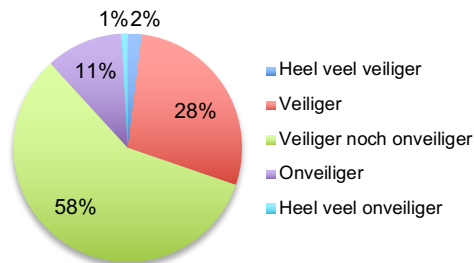
De zichtbaarheid van de politie is er dus wel, alleen mag dit volgens de Nederlanders worden vergroot. Waar de respondenten gemiddeld gezien de politie 1 tot 3 keer per week daadwerkelijk zien, is de wens van deze respondenten om de politie 2 tot 5 keer per week te zien.

2.4 Veiligheidsperceptie en zichtbaarheid politie tezamen

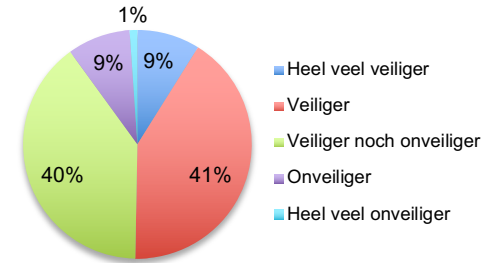
Tot slot stellen we ons de vraag welk effect de zichtbaarheid van de politie op de veiligheidsperceptie heeft. Uit de vorige paragraaf is gebleken dat over het algemeen de wens van de respondenten is om de politie vaker te zien. In deze paragraaf gaan we daar verder op in. Wanneer zorgt de aanwezigheid van de politie voor een groter gevoel van veiligheid? Om dit te bekijken zijn dezelfde situaties voorgelegd als degene die in de eerste paragraaf benoemd zijn. We benadrukken dat we door onze vraagstelling niet vragen naar hun werkelijke veiligheidsperceptie, maar naar het idee dat de respondenten over het effect op hun veiligheidsperceptie hebben. We weten immers niet of het gevoel van (on)veiligheid daadwerkelijk vermindert door de aanwezigheid van de politie aangezien het een voorgestelde situatie betrof.

Zoals uit de figuren 8 – 11 blijkt, hebben de respondenten het idee dat de aanwezigheid van politie in veel gevallen voor een veiliger gevoel zorgt. Hier is vooral het tijdstip van belang. Waar de zichtbaarheid van de politie overdag naar de mening van de respondenten weinig invloed heeft op de veiligheidsperceptie, denken de respondenten 's avonds wel een veiliger gevoel door de aanwezigheid van politie te ervaren. Een meerderheid van de respondenten (58 procent) gaf aan dat de zichtbaarheid van de politie in de eigen wijk overdag geen invloed heeft op de (on)veiligheidsperceptie, en slechts 30 procent gaf aan zich door het zien van de politie in deze situatie (heel veel) veiliger te voelen. De situatie verandert 's avonds: nog slechts 40 procent van de respondenten denkt dan dat de aanwezigheid van de politie op straat geen invloed heeft op de veiligheidsperceptie, terwijl de helft van de respondenten denkt zich 's avonds wel (veel) veiliger te voelen door die aanwezigheid. Dit fenomeen is nog duidelijker zichtbaar bij de situatie 'in het winkelcentrum': een ruime meerderheid, 66 procent, denkt zich 's avonds (heel veel) veiliger te voelen door het zien van politie, terwijl overdag dit in deze situatie slechts 47 procent is.

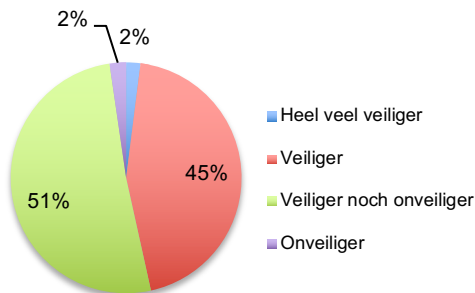
Figuur 8: Hoe veiliger of onveiliger voelt u zich wanneer u politie ziet: in de eigen buurt/woonwijk & overdag?
N=350

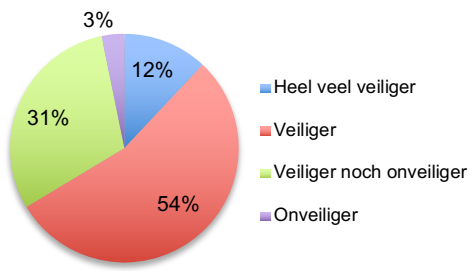
Figuur 9: Hoe veiliger of onveiliger voelt u zich wanneer u politie ziet: in de eigen buurt/woonwijk & avond? N=350

Figuur 10: Hoe veiliger of onveiliger voelt u zich wanneer u politie ziet: in de stad/winkelcentrum & overdag? N=348

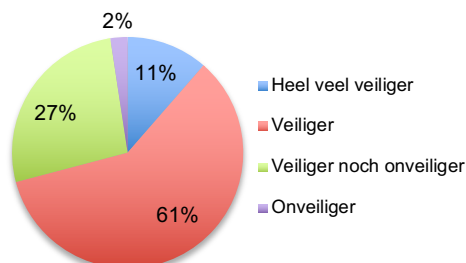

Figuur 11: Hoe veiliger of onveiliger voelt u zich wanneer u politie ziet: in de stad/winkelcentrum & avond? N=349

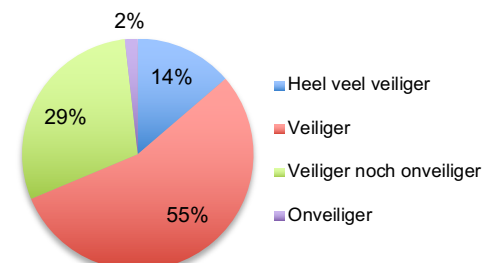

Ook tijdens het uitgaan of evenementen denken de respondenten dat de zichtbaarheid van de politie voor een veiliger gevoel zorgt, zie de figuren 12 en 13. Liefst 72 respectievelijk 69 procent van de respondenten denkt zich (heel veel) veiliger te voelen door het zien van de politie in die situaties.

Figuur 12: Hoe veiliger of onveiliger voelt u zich wanneer u politie ziet tijdens het uitgaan? N=333

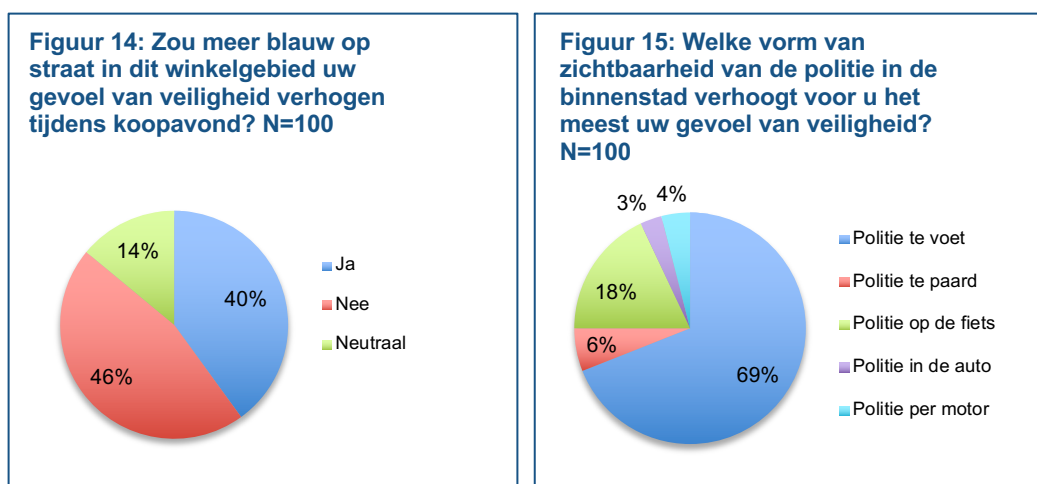

Figuur 13: Hoe veiliger of onveiliger voelt u zich wanneer u politie ziet: tijdens evenementen? N=342

Uit de bovenstaande 6 figuren blijkt samenvattend dus dat meer dan 50% van de respondenten het idee heeft dat ze 's avonds en/of in publieke situaties een veiliger gevoel ervaren door de aanwezigheid van de politie. Een verklaringen hiervoor kan de eerder genoemde terreurdreiging zijn. Daarnaast gaven enkele respondenten aan dat ze door het zien van de politie het gevoel krijgen dat er iemand op hen past.

Een van de studentgroepen is met hun hobbyvragen dieper ingegaan op de veiligheidsperceptie in winkel- en stadcentra. Een groot gedeelte (40 van de 100 respondenten) geeft aan dat ze het idee hebben dat 'meer blauw op straat' tijdens koopavonden zorgt voor meer veiligheid. Volgens een ruime meerderheid van deze respondenten, 69 procent, is de beste vorm van zichtbaarheid in de binnenstad agenten te voet.

2.5 Conclusie

Concluderend kan gesteld worden dat respondenten denken dat zichtbaarheid van de politie eerder zorgt voor een veiliger gevoel dan voor een onveiliger gevoel. De respondenten geven aan dat zeker 's avonds de aanwezigheid van de politie als prettig wordt ervaren. Dit komt overeen met de hierboven geschetste bevindingen, waarbij ook naar voren is gekomen dat Nederlanders de politie vaker willen zien en mensen zich 's avonds vaker onveilig voelen dan overdag. Hoewel sommige respondenten aangeven dat de zichtbaarheid van de politie impliceert dat er iets aan de hand is, denken slechts weinig respondenten dat dit leidt tot een onveiliger gevoel.

3 De burger als consument

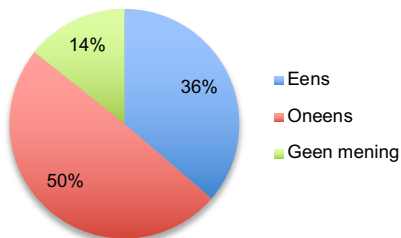
3.1 Inleiding

In het voorgaande hoofdstuk is geconstateerd dat de Nederlander de zichtbaarheid van de politie waardeert en dat het de mensen een veiliger gevoel geeft. Het is echter de vraag wat de Nederlander er zelf voor over heeft. In dit hoofdstuk gaan we daarom in op de volgende rol van de burger, de burger als consument. Als de Nederlander zou mogen besturen als 'burger' of als 'consument', wat zal deze dan doen? Allereerst wordt er gekeken naar de bereidheid om meer belasting te betalen in ruil voor een vergrote zichtbaarheid van de politie. Daarna wordt er gekeken welke alternatieven er volgens de Nederlanders zijn. Tot slot worden de respondenten gevraagd wat volgens hen het effect is van de maatregel 'meer blauw op straat'.

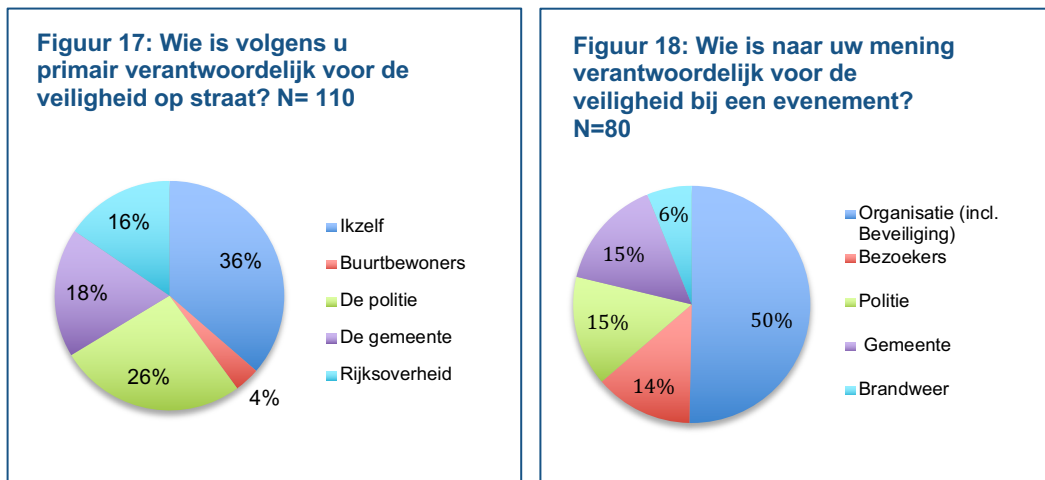
3.2 Meer belasting?

Hoewel er volgens de onze bevindingen in Nederland dus een vraag is naar 'meer blauw op straat' wil dit niet zeggen dat de Nederlander er ook daadwerkelijk zelf voor willen betalen. Uit figuur 16 blijkt dat de respondenten niet in grote getalen bereid zijn om meer belasting te betalen in ruil voor een grotere zichtbaarheid van de politie. Slechts 36 procent geeft aan hiertoe bereid te zijn, terwijl de helft van de respondenten aangeeft dit juist niet te willen. De meest gehoorde redenen van respondenten die niet bereid zijn om meer belasting te betalen voor een grotere zichtbaarheid van de politie zijn: *'geen behoefte aan meer blauw op straat'*, *'we betalen al genoeg belasting'* en *'de politie is inefficiënt'*. Een van de respondenten zei bijvoorbeeld: *'politieagenten vullen hun zakken met ons geld en ik krijg niet eens goed werk.'*

Figuur 16: Stelling: Ik ben bereid meer belasting te betalen in ruil voor meer 'blauw op straat'?
N=350

Dit beeld past bij het idee van ‘de burger als consument’: de Nederlanders willen wél meer veiligheid(sgevoel), maar niet de (financiële) lasten daarvoor dragen. Een van de studentgroepen heeft daarom aan de respondenten gevraagd wie volgens hen primair verantwoordelijk is voor veiligheid. In figuur 17 is te lezen dat een meerderheid aangaf dat ‘de staat’ de hoofdverantwoordelijke is voor veiligheid op straat: 60 procent van de respondenten noemde de politie, gemeente of Rijksoverheid als primair verantwoordelijk. Toch keek ook nog 36 procent naar zichzelf; zij benoemden dat ze zelf primair verantwoordelijk zijn voor veiligheid op straat.

Een andere studentgroep is in de hobbyvragen op een andere wijze ingegaan op de verantwoordelijkheidsverdeling van veiligheid tijdens evenementen. De respondenten moesten in percentages de verantwoordelijkheidsverdeling van de verschillende actoren tijdens evenementen aangeven. In figuur 18 is berekend wat de gemiddelde verantwoordelijkheidsverdeling is volgens de respondenten. Te zien is dat tijdens evenementen niet zozeer de politie of gemeente (beide gemiddeld voor 15 procent) als de verantwoordelijke partij voor veiligheid wordt gezien, maar vooral de organisator (gemiddeld vinden de respondenten de organisatie voor de helft verantwoordelijk). De respondenten geven aan dat deze voor de helft verantwoordelijk is voor de veiligheid tijdens het evenement. Voor slechts gemiddeld 13 procent wordt de veiligheid gezien als de verantwoordelijkheid van de bezoekers zelf.

3.3 Alternatieven

In paragraaf 3.2 hebben we laten zien dat relatief weinig mensen het eens zijn met de stelling: ik ben bereid meer belasting te betalen in ruil voor meer ‘blauw op straat’. Zeker het argument dat de politie inefficiëntie zou zijn, maakt het interessant om te kijken welke alternatieven er volgens de ‘burger als consument’ zijn voor ‘blauw op straat’.

Om dit te onderzoeken hebben de studenten de respondenten een aantal alternatieven voor ‘blauw op straat’ voorgelegd. De opties waren:

- ‘burgerinitiatieven, zoals buurtwacht, BuurtWhatsapp etc.’,

- 'meer cameratoezicht',
- 'inzet van gemeentelijke handhavers',
- 'inzet van particuliere beveiliging' en
- 'inzet van defensiepersoneel'.

In figuur 19 is zichtbaar dat er geen eenduidig alternatief is; de mening van de respondenten is divers. Zowel maatregelen genomen door de gemeente (cameratoezicht en inzet van gemeentelijke handhavers) als burgerinitiatieven worden door een relatief groot gedeelte (in dit geval meer dan een kwart van de respondenten) als hét alternatief gezien. Het meest populaire alternatief volgens de respondenten zijn burgerinitiatieven, iets dat verklaard kan worden door middel van de veel gehoorde toelichting *'Ik betaal al genoeg'*. Inzet van particuliere beveiliging en defensiepersoneel zijn minder populair, respectievelijk 4 en 6 procent van de respondenten geeft aan dit het beste alternatief te vinden.

3.4 Effect van de maatregel 'meer blauw'

Tot slot is het interessant om te kijken welk effect de maatregel 'meer blauw op straat' heeft volgens de Nederlanders zelf. Ervaren zij het idee dat meer blauw op straat echt helpt of weten zij (stiekem) ook dat het enkel tot een veiliger gevoel leidt?

Om dit goed te kunnen meten hebben we niet gekozen voor een *multiple choice* model waarin er vaste antwoorden aan hen is voorgelegd. De respondenten is de volgende vraag voorgelegd: 'Wat levert de maatregel 'meer blauw op straat' volgens u op?' Met deze vraag hebben we getracht de respondenten aan het denken te zetten en zo een doordacht, in de zin van tegengesteld aan reflexmatig, antwoord te krijgen.

Er wordt niet echt een eenduidig antwoord gegeven door de respondenten. Hoewel veel respondenten aangeven dat het voor meer veiligheid zorgt, bijvoorbeeld doordat het criminelen afschrikt en/of het zorgt voor een verhoging van de pakkans, geven andere respondenten aan dat het enkel voor een veilig gevoel zorgt. Weer andere geven

aan dat het tot niks leidt of juist tot schijnveiligheid. Oftewel, *veel respondenten* zorgen voor *veel verschillende meningen*.

Om een aantal voorbeelden te geven: een van de respondenten geeft aan *'Ik verwacht dat er minder rottigheid wordt uitgehaald als straatroof of zakkenrollerij'*, terwijl iemand anders aangeeft *'Het gevoel dat er meer toezicht is en het dus veiliger voelt, vooral 's avonds geeft het mij een veilig gevoel'*. Weer iemand anders geeft aan *'Een deel van de bevolking zal zich veiliger voelen. Ikzelf denk echter dat er voor meer pietluttigheden (laaghangend fruit) bekeurd zal worden'*. Tot slot geven er relatief veel respondenten aan dat het tot 'niets' leidt.

3.5 Conclusie

De burger (als consument) is dus over het algemeen positief over meer blauw op straat. Hoewel er mensen negatief zijn over bijvoorbeeld de efficiëntie van de politie, leidt het volgens veel Nederlanders toch tot meer veiligheid en veiliger gevoel. Weinig Nederlanders zijn echter bereid om er meer belasting voor te betalen.

Toch moet het geld ergens vandaan komen. Het is daarom interessant om te kijken wat de Nederlander zou doen als hij het voor het zeggen heeft en als bestuurder keuzes moet maken. In hoofdstuk 4 gaan we hier verder op in.

4 De burger als bestuurder

4.1 Inleiding

Als laatste zetten we de respondent op de stoel van de politicus en/of bestuurder. Wat zou de Nederlander zelf doen als hij het voor het zeggen heeft: aan welk onderwerp geeft hij prioriteit (wetende dat het geld maar een keer uitgeven kan worden)?

Uit eerdere publieksonderzoeken van CrisisLab blijkt dat de ‘Nederlander als consument’ (zie hoofdstuk 3) anders reageert dan de ‘Nederlander als bestuurder’. Vanuit het besef dat het geld maar een keer uit gegeven kan worden, stelt de Nederlander veelal dezelfde rationele prioriteiten als zij van de bestuurder verwacht.

Ook in dit publieksonderzoek hebben we de respondenten daarom in de positie van een bestuurder gebracht en een aantal onderwerpen voorgelegd waar ze ervan maar één uit mochten kiezen.

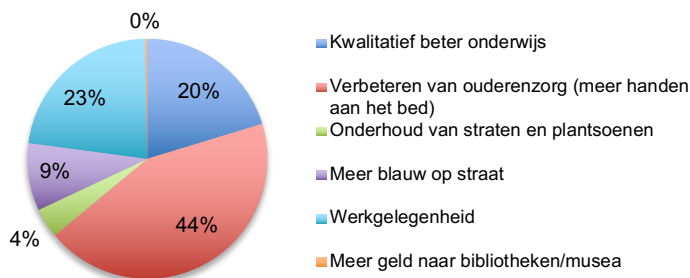
We laten zien dat ook in dit publieksonderzoek de Nederlander niet als eerste kiest voor ‘meer blauw op straat’. Er worden andere, urgentere prioriteiten gesteld door de respondenten, zowel in de positie van burgemeester als in de positie van minister.

4.2 De burger als burgemeester

Allereerst werden de burgers in de positie van burgemeester geplaatst. Gevraagd is aan welk onderwerp zij prioriteit zouden geven als zij burgemeester zouden zijn.

Uit figuur 20 blijkt dat ‘meer blauw op straat’ pas op de vierde plek komt; slechts 9 procent van de respondenten geeft aan hier prioriteit aan te stellen als hij burgemeester zou zijn. Veel respondenten (44 procent) vinden dat het verbeteren van ouderenzorg de meeste prioriteit verdient als zij burgemeester zouden zijn. Ook kwalitatief beter onderwijs (20 procent) en het verbeteren van de werkgelegenheid (23 procent) worden als belangrijkere prioriteiten gezien. ‘Meer blauw’ wordt nog wel als belangrijker gezien dan het onderhoud van straten en plantsoenen en het ondersteunen van bibliotheken en musea; slechts 4 en (afgerond) 0 procent (want 1 respondent) van de respondenten gaf aan dit het belangrijkste te vinden als burgemeester.

Figuur 20: Stel u bent burgemeester. Welke optie uit onderstaande zou uw prioriteit zijn? N=350

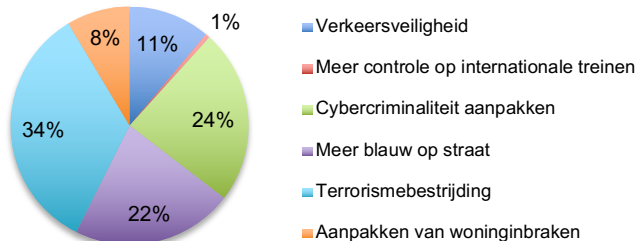

4.3 De burger als minister

In de tweede plaats hebben we de burger als minister van Veiligheid en Justitie bevroegd.

Eenzelfde fenomeen doet zich dan voor als in paragraaf 4.2. Ook bij deze vraag geeft een grote minderheid aan 'meer blauw op straat' als dé prioriteit van de minister te zien, slechts 22 procent van de respondenten. Verreweg de grootste groep (34 procent van de respondenten) vindt terrorismebestrijding iets dat het meeste aandacht verdient van de desbetreffende minister. Ook cybercriminaliteit wordt als (iets) belangrijker gezien, 24 procent geeft dit aan als prioriteit. Wel heeft 'meer blauw' volgens de respondenten meer prioriteit dan verkeersveiligheid, controle op internationale treinen en het aanpakken van woninginbraken, respectievelijk kozen slechts 11, 1 en 8 procent van de respondenten een van deze opties als prioriteit wanneer ze minister van Veiligheid en Justitie zouden zijn.

Figuur 21: Stel u bent minister van Veiligheid en Justitie. Wat zou uw prioriteit zijn? N=350

4.4 Conclusie

In dit hoofdstuk hebben we gekeken wat de Nederlander zou doen wanneer hij bestuurder is en welke investering hij zou doen als hij prioriteiten moest stellen. Wat opvalt is dat er volgens de meeste mensen andere prioriteiten zijn dan 'meer blauw op straat'. Zowel als burgemeester en als minister van (toen nog) Veiligheid en Justitie zouden de meeste Nederlanders voor andere opties gaan. Zodoende wordt het verbeteren van de ouderenzorg en terrorismebestrijding als belangrijker gezien dan het vergroten van de zichtbaarheid van de politie.

5 Het geheel overziend

Wanneer alle bevindingen uit dit publieksonderzoek naast elkaar worden gelegd, kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

Allereerst zal volgens de respondenten zichtbaarheid van politie over het algemeen voor een veiliger gevoel zorgen, vooral 's avonds en op drukke/publieke plekken. 'Meer blauw of staat' heeft dus een positieve invloed op de veiligheidsperceptie in het idee van de respondenten. Merk op dat het hier nadrukkelijk om een *idee* gaat. Het is mogelijk dat diezelfde respondenten wanneer ze daadwerkelijk geconfronteerd worden met zichtbare politie zich niet veiliger of zelfs onveiliger voelen.

De positieve verwachting van de respondenten op de veiligheidsbeleving door meer zichtbare politie wil niet zeggen dat de respondenten daadwerkelijk vinden dat er massief geïnvesteerd moet worden in *subjectieve veiligheid*. Ten eerste geeft een meerderheid (in alle vijf de geschetste situaties) aan zich zowel 's avonds als overdag nooit onveilig te voelen. Daarnaast zijn weinig respondenten bereid om meer belasting te betalen voor 'meer blauw op straat'.

Ook wanneer de Nederlander op de stoel van de bestuurder wordt gezet, blijkt dat hij in zeer ruime meerderheid andere prioriteiten stelt dan investering in meer zichtbare politie. Als 'politieminister' in andere politietaken en als burgemeester in andere domeinen zoals onderwijs. In dit onderzoek wordt dan ook wederom duidelijk dat de burger verschillend reageert in verschillende rollen: 'de burger als consument' vraagt vrijblijvend om meer blauw op straat, terwijl de 'burger als bestuurder' er niet in zou investeren.

Een ander opvallend resultaat is dat veel Nederlanders zelf bereid zijn om mee te werken aan meer sociale veiligheid in de openbare ruimte. Het belangrijkste alternatief voor 'meer blauw op straat' was volgens de respondenten immers 'burgerinitiatieven', liefst 36 procent van de respondenten zag dit als beste alternatief. Dit laat zien dat veel burgers zelf ervaren dat veiligheid niet (langer) enkel een taak van de overheid is, maar dat ze er zelf ook aan bij kunnen, of moeten, dragen.

Politiepsycholoog Frans Denkers vroeg al in de jaren tachtig om meer burgerparticipatie.¹³ De politie zou zich meer moeten terugtrekken en meer aan de burgers moeten overlaten. Criminaliteitsbestrijding moet meer gebruik maken van 'de verborgen kracht van burgers'. De politie moet dus eerder ondersteunend zijn en de burgers meer betrekken, de zelfredzaamheid moet worden vergroot. Uit onze resultaten blijkt dat veel respondenten hier niet per definitie tegen zijn.

¹³ Zie H. Boutellier (2011). Eigenrichting uit medemenselijkheid: de paradoxale actualiteit van het werk van Frans Denkers. *Cahiers Politiestudies*, 19(2), 13-26.

De bevindingen zijn ook consistent met de grote toename van het aantal BuurtWhatsApp-groepen. In oktober 2017 waren er al ruim 7.000 van zulke appgroepen, die bedoeld zijn om de buurt te informeren over verdachte personen of situaties.¹⁴ Het gevoel 'dat er iemand op je let', een verklaring voor de grote roep om 'meer blauw op straat', kan dus ook worden gecreëerd door een BuurtWhatsApp.

Samenvattend: Een meerderheid van de respondenten denkt dat 'meer blauw op straat' voor een veiliger gevoel zorgt in situaties als uitgaan en evenementen. Het idee dat het daadwerkelijk leidt tot meer veiligheid verschilt per Nederlander. Hoewel sommige respondenten aangeven dat het daadwerkelijk criminelen afschrikt, geven andere respondenten aan dat vooral het gevoel 'dat er iemand op je let' prettig is. Dit laatste kan volgens een groot gedeelte van de Nederlanders echter ook worden gecreëerd door burgerinitiatieven. Veel Nederlanders zijn daarom ook niet bereid om te betalen voor meer subjectieve veiligheid, en zouden het geld 'beter' besteden als zijn bestuurder waren.

¹⁴ NOS (2017). *De Buurtwhatsapp: gevoel van veiligheid, maar ook ruzies en irritaties*. Via <https://nos.nl>

Bijlage 1 Demografische gegevens respondenten

Om te kijken of de 351 respondenten een goede afspiegeling zijn van de Nederlandse samenleving moeten de demografische gegevens van de respondenten afgezet worden tegen de algemene cijfers van de Nederlandse bevolking. Hiervoor is CBS StatLine¹⁵ gebruikt.

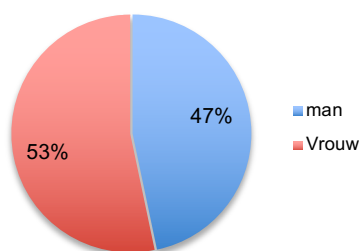
Uit de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat er in 2017 iets meer vrouwen dan mannen in Nederland woonden. Daarnaast waren de leeftijdsgroepen relatief evenredig verdeeld, met uitschieters bij 40 tot 50 en 50 tot 60.

Bevolking; generatie, geslacht, leeftijd en migratieachtergrond, 1 januari											← Pass
15 januari 2018 meer info											
		Perioden	2017								
		Burgerlijke staat	Totaal burgerlijke staat								
		Migratieachtergrond	Totaal								
Geslacht	Onderwerpen	Leeftijd	Totaal	20 tot 30 jaar	30 tot 40 jaar	40 tot 50 jaar	50 tot 60 jaar	60 tot 70 jaar	70 tot 80 jaar	80 tot 90 jaar	90 jaar of ouder
Totaal mannen en vrouwen	Totaal bevolking	aantal	17 081 507	2 156 330	2 050 309	2 356 471	2 473 222	2 083 983	1 379 744	641 923	122 352
Mannen	Totaal bevolking		8 475 102	1 094 427	1 028 329	1 177 652	1 240 975	1 036 122	657 140	253 135	32 444
Vrouwen	Totaal bevolking		8 606 405	1 061 903	1 021 980	1 178 819	1 232 247	1 047 861	722 604	388 788	89 908

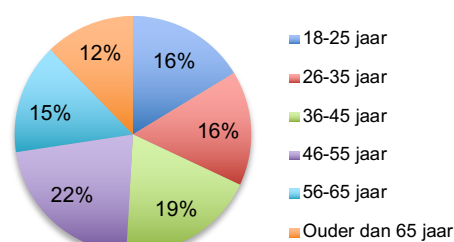
Figuur 22: Nederlandse bevolking: geslacht en leeftijd (Bron: CBS Statline, geraadpleegd op 1 maart 2018)

Op basis van deze gegevens kunnen we stellen dat de respondenten een aardige afspiegeling van Nederlandse de samenleving. Zoals in figuur 23 te zien is hebben er ook in ons onderzoek iets meer vrouwen dan mannen mee gedaan, het verschil is echter net als landelijk gezien niet erg groot (53 versus 47 procent). En ook in dit onderzoek zijn de leeftijdsgroepen relatief evenredig verdeeld, met een uitschieter van 22 procent van de respondenten in de categorie 'leeftijd 46 tot 55'.

Figuur 23: Geslacht, N= 351

Figuur 24: Leeftijd, N=350

¹⁵ Via <http://statline.cbs.nl/>

Daarnaast hebben we ook gekeken naar het opleidingsniveau. Zoals uit figuur 25 van het CBS blijkt, heeft 29 procent van de Nederlanders van 15 tot 75 jaar enkel laag onderwijs gevolgd, 40 procent van de Nederlanders heeft middelbaaronderwijs gevolgd en 30 procent heeft hoger onderwijs gevolgd. Bij 1 procent van de Nederlanders van 15 tot 75 is dit onbekend. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat havo/vwo als hoogst behaald opleidingsniveau onder 'middelbaaronderwijs' wordt gerekend, terwijl vmbo bij de categorie 'laag onderwijs' is geplaatst.

Arbeidsdeelname; onderwijsniveau ← Pas select

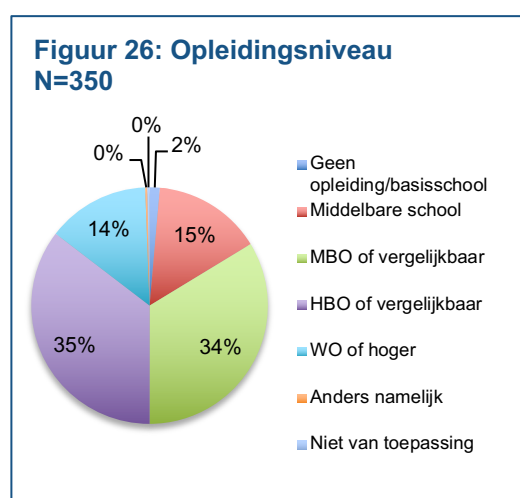
14 februari 2018 | [meer info](#)

Perioden	2017					
Hoogst behaald onderwijsniveau	Totaal	Laag onderwijs	Middelbaar onderwijs	Hoog onderwijs	Onbekend	
Onderwerpen	Beroeps- en niet-beroepsbevolking	Beroeps- en niet-beroepsbevolking	Beroeps- en niet-beroepsbevolking	Beroeps- en niet-beroepsbevolking	Beroeps- en niet-beroepsbevolking	Beroeps- en niet-beroepsbevolking
Leeftijd	15 tot 75 jaar	15 tot 75 jaar	15 tot 75 jaar	15 tot 75 jaar	15 tot 75 jaar	15 tot 75 jaar
Geslacht	x 1 000					
Totaal mannen en vrouwen	12 870	3 685	5 121	3 876	188	

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen 1-3-2018

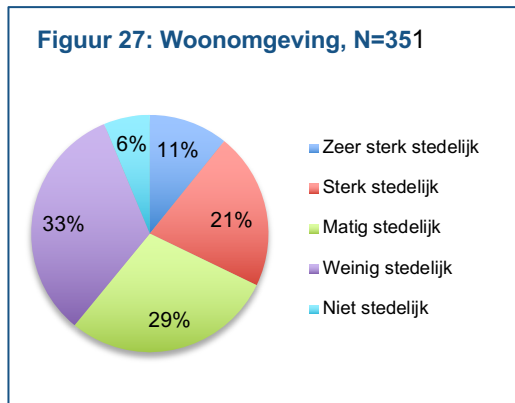
Figuur 25: Nederlandse bevolking: opleidingsniveau (Bron: CBS Statline, geraadpleegd op 1 maart 2018)

Wanneer er naar de gegevens van onze respondenten wordt gekeken blijkt dat deze in geringe mate overeenkomt met de hierboven geschetste percentages. In ons onderzoek geeft slechts 2 procent van de respondenten aan dat hij geen opleiding of enkel basis-onderwijs heeft gevolgd. Bijna de helft van respondenten geeft aan hoger opgeleid te zijn, 49 procent heeft een HBO of WO afgerond. Anderzijds geeft ook bijna de helft (ook 49 procent van de respondenten) aan middelbaar te zijn opgeleid. Hierin hebben we echter geen afsplitsing gemaakt tussen havo/vwo en vmbo, waardoor de data kan zijn vertekend. Desalniettemin lijken onze respondenten over het algemeen iets hoger te zijn opgeleid dan de gemiddelde Nederlander.

Tot slot is er gekeken naar de woonomgeving. Doordat de studenten tijdens deze publieksenquête zelf de straat op zijn gegaan zijn door heel Nederland de vragenlijsten

afgenomen. Hierdoor verschilt de woonomgeving van de respondenten, zo komt 11 procent van de respondenten uit zeer sterk stedelijke gebieden, terwijl 6 procent uit niet stedelijke gebieden komt. De grootste groep respondenten komt echter uit weinig stedelijke gebieden (33 procent). Figuur 27 geeft een overzicht van de diversiteit aan woonomgeving van de respondenten aan.

Deze (demografische) cijfers komen niet erg overeen met de landelijke cijfers van het CBS. Volgens deze cijfers woont immers bijna 50 procent in van de Nederlanders in een (zeer) sterk stedelijk gebied, terwijl dit bij ons 'slechts' 32 procent is. Een verklaring kan zijn dat er op bepaalde plekken (winkelcentra) is geënquêteerd, of dat er andere referenties zijn gebruikt. Het CBS kijkt naar het aantal adressen per km², terwijl er in dit onderzoek gekeken is naar (de grote van de) steden. Echter, doordat alle vijf de groepen in de mate van stedelijkheid vertegenwoordigd zijn binnen dit onderzoek denken wij toch een geldig beeld geschetst te hebben van de veiligheidsperceptie van de Nederlander.

Regionale kerncijfers Nederland
13 december 2017 | [meer info](#)

Onderwerpen		Bevolking				
		Bevolkingssamenstelling op 1 januari				
		Stedelijkheidsklasse				
		Ze	Ster	Matig	Weinig	Niet
		sterk	stedelijk	stedelijk	stedelijk	stedelijk
Regio's	Perioden	aantal				
Nederland	2017	3 951 560	4 251 880	2 961 350	2 959 860	2 956 860

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen 16-3-2018

Figuur 28: Nederlandse bevolking: woonomgeving (Bron: CBS Statline, geraadpleegd op 16 maart 2018)

Bijlage 2 De studenten

We bedanken de studenten die de 351 straatinterviews hebben afgenomen.

Dit studenten zijn:

Jeroen Anbergen, Eric Berkhout, Bernd Jager, Nathalie Klaassen, Dennie Wauben, Leonie Willemsen, Jorgen van Boekel, Marike Abel-van Nieuwamerongen, Skel Gashi, Arie van Houwelingen, Cherryl Ho Suie Sang, Hanneke Kan, Veronique de Caluwé, Lodewijk van Iwaarden, Huib Roelse, Bart Kaasbergen & Ilse Stroo.

Deze studenten volgden in 2018 de master opleiding Bestuurskunde aan de Radboud Universiteit Nijmegen met de specialisatie 'Besturen van veiligheid'.

Bijlage 3 Vragenlijst algemene vragen

Vragenlijst publieksonderzoek 'Blauw op straat' | oktober 2017

Naam interviewer:.....

Introductie: Wij zijn bestuurskunde studenten van de Radboud Universiteit in Nijmegen en doen onderzoek naar de relatie tussen het veiligheidsgevoel van Nederlandse volwassenen (vanaf 18 jaar) en de zichtbaarheid van politie in de publieke ruimte. Dat wordt in de politiek meestal 'blauw op straat' genoemd.

Zouden wij u hierover een aantal vragen mogen stellen? Het onderzoek duurt slechts vijf minuten.

Deel 1: Veiligheidsperceptie

1a. Voelt u zich weleens onveilig?

In huis/thuis	ja/nee	overdag/avond
In de eigen buurt	ja/nee/n.v.t.	overdag/avond
In de stad/winkelcentrum	ja/nee/n.v.t.	overdag/avond
Tijdens het uitgaan	ja/nee/n.v.t.	overdag/avond
Tijdens evenementen	ja/nee/n.v.t.	overdag/avond

1b. Eventuele toelichting:

.....

2. Hoe vaak ziet u gemiddeld per week politie op straat?

- ☐ Nooit
- ☐ Zelden (1 keer)
- ☐ Soms (2-3 keer)
- ☐ Regelmatig (4-5 keer)
- ☐ Vaak (>5 keer)

3a. Hoe vaak zou u per week politie op straat willen zien?

- ☐ Nooit
- ☐ Zelden (1 keer)
- ☐ Soms (2-3 keer)
- ☐ Regelmatig (4-5 keer)
- ☐ Vaak (>5 keer)

3b. Eventuele toelichting:

.....

4a. Hoe veiliger of onveiliger voelt u zich wanneer u politie ziet op onderstaande locaties en tijdstipmomenten?

In de eigen buurt/woonwijk, overdag:

- ☐ Heel veel veiliger
- ☐ Veiliger
- ☐ Veiliger noch onveiliger
- ☐ Onveiliger
- ☐ Heel veel onveiliger

In de eigen buurt/woonwijk, avond:

- ☐ Heel veel veiliger
- ☐ Veiliger
- ☐ Veiliger noch onveiliger
- ☐ Onveiliger
- ☐ Heel veel onveiliger

In de stad/winkelcentrum, overdag:

- ☐ Heel veel veiliger
- ☐ Veiliger
- ☐ Veiliger noch onveiliger
- ☐ Onveiliger
- ☐ Heel veel onveiliger

In de stad/winkelcentrum, avond:

- ☐ Heel veel veiliger
- ☐ Veiliger
- ☐ Veiliger noch onveiliger
- ☐ Onveiliger
- ☐ Heel veel onveiliger

Tijdens het uitgaan:

- ☐ Heel veel veiliger
- ☐ Veiliger
- ☐ Veiliger noch onveiliger
- ☐ Onveiliger
- ☐ Heel veel onveiliger

Tijdens evenementen:

- ☐ Heel veel veiliger
- ☐ Veiliger
- ☐ Veiliger noch onveiliger
- ☐ Onveiliger
- ☐ Heel veel onveiliger

4b. Eventuele toelichting:

.....

Deel 2: Burger als consument (risicoacceptatie)

5. Stelling: Ik ben bereid meer belasting te betalen in ruil voor meer 'blauw op straat'?

- ☐ Eens
- ☐ Oneens
- ☐ Geen mening

6. In geval van oneens, waarom zou u dat niet willen?

.....

.....

7. Stel dat voor het inzetten van extra politiemensen op straat niet voldoende geld beschikbaar is. Voor welke alternatieven gaat uw voorkeur dan uit?

- ☐ Burgerinitiatieven; zoals buurtwacht, BuurtWhatsApp, etc
- ☐ Meer cameratoezicht
- ☐ Inzet van gemeentelijke handhavers
- ☐ Inzet van particuliere beveiliging
- ☐ Inzet van defensiepersoneel

Deel 3: Beoordeling effect maatregel

8. Wat levert de maatregel 'meer blauw op straat' volgens u op?

.....

.....

Deel 4: Burger als bestuurder

We vragen u nu om als bestuurder te denken. U bent dus verantwoordelijk voor de optimale besteding van belastinggeld. Let op: U kunt het geld maar 1 keer uitgeven, dus u moet een keuze maken. U mag daarom maar één optie/maatregel aankruisen in de volgende vragen.

9. Stel u bent burgemeester. Welke optie uit onderstaande zou uw prioriteit zijn?

- ☐ Kwalitatief beter onderwijs
- ☐ Verbeteren van ouderenzorg (meer handen aan het bed)
- ☐ Onderhoud van straten en plantsoenen
- ☐ Meer blauw op straat
- ☐ Werkgelegenheid
- ☐ Meer geld naar bibliotheken/musea

10. Stel u bent minister van Veiligheid en Justitie. Wat zou uw prioriteit zijn?

- ☐ Verkeersveiligheid
- ☐ Meer controle op internationale treinen
- ☐ Cybercriminaliteit aanpakken
- ☐ Meer blauw op straat
- ☐ Terrorismebestrijding
- ☐ Aanpakken van woninginbraken

Deel 6: Demografische vragen

13. Wat is uw leeftijd?

- ☐ 18-25 jaar
- ☐ 26-35 jaar
- ☐ 36-45 jaar
- ☐ 46-55 jaar
- ☐ 56-65 jaar
- ☐ Ouder dan 65 jaar

14. Geslacht

- ☐ Man
- ☐ Vrouw

15. Wat is het hoogste opleidingsniveau wat u heeft voltooid?

- ☐ Geen opleiding/basisschool
- ☐ Middelbare school
- ☐ MBO of vergelijkbaar
- ☐ HBO of vergelijkbaar
- ☐ WO of hoger
- ☐ Anders, namelijk.....
- ☐ Niet van toepassing

16. Wat kenmerkt uw woonomgeving?

- ☐ Zeer sterk stedelijk (grote steden, Randstad)
- ☐ Sterk stedelijk (steden, grote randgemeenten)
- ☐ Matig stedelijk (kleinere steden)
- ☐ Weinig stedelijk (dorpen)
- ☐ Niet stedelijk (platteland)

Slot

Heeft u nog vragen of opmerkingen?

.....

.....

Einde vragenlijst, hartelijk dank voor uw medewerking!!